

SKOLEBESTYRELSEN

NUMMER 6/13

TEMA OM
SKOLEREFORMEN

FOTO: CALOUREX

KLAR TIL REFORMEN?

SKOLEBESTYRELSENE SPILLER EN VIGTIG ROLLE, NÅR SKOLEREFORMEN SKAL RULLES UD. MEN KUN HALVDELEN FØLER SIG KLÆDT PÅ TIL OPGAVER

Folkeskolen står over for de største ændringer, siden den blev etableret i 1814. Nye rammer, nyt indhold, nye mål, en anden organisering, nye arbejdsopgaver og nye arbejdsforhold for alle – lige fra eleven, der får flere undervisningstimer, til læreren og pædagogen, der skal arbejde tættere sammen om at skabe en mere helhedsorienteret skoledag, til ledelsen, der skal få det hele til at hænge sammen, både for elever og medarbejdere.

Også skolebestyrelserne har en udfordring:

– Vi står jo over for at ville forandre skolen nærmest fra den ene dag til den anden. Spørgsmålet for skolebestyrelserne må være, hvordan de bedst kan understøtte opgaven med de ressourcer, de

har. Det kræver ydmyghed og ikke nødvendigvis, at de kommer på kursus, men at de hver især byder ind med det, de kan, siger forskningschef Andreas Rasch-Christensen.

12,3 MIO.KR.

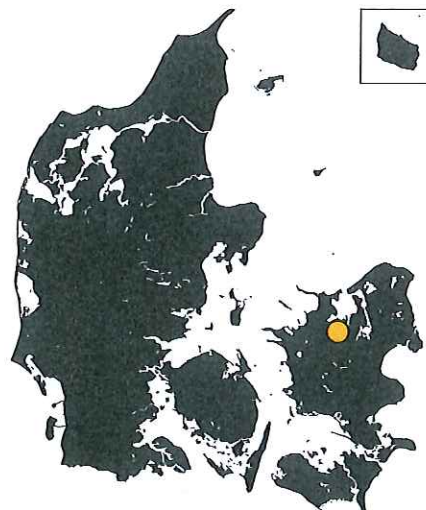
Efter forårets konflikt ser det ud til, at stadig flere forældre støtter op om reformen. En Gallup-undersøgelse viste i august, at lidt over halvdelen var for, mens en tredjedel var imod. Skole og Forældre har senere spurgt skolebestyrelserne, og her er det den længere skoledag, der bekymrer (44 pct.). Til gengæld bakker 88 pct. op om lektiecafe, 79 pct. om engelsk fra 1.klasse og 86 pct. om understøttende undervisning.

Regeringen har afsat 12,3 mill.kr. til et kompetenceløft af skolebestyrelserne:

– Forældrene skal have tillid og opbakning til skolerne, og her har skolebestyrelserne en væsentlig rolle. Det kræver,

at medlemmerne af skolebestyrelserne bliver klædt godt på til de nye ledelsesopgaver med folkeskolereformen, lød det fra Undervisningsminister Christine Antorini.

Vi har været i Holbæk Kommune for at høre, hvordan de gør. ■

SKOLEBESTYRELSEN

udgives af Kommuneforlaget A/S

Nummer 6

December 2013

22. årgang

Udkommer 6 gange årligt

ISSN 0907-1571

I redaktionen:

Annette Wiborg
(Ansv.red.), journalist,
wiborg@deadlinepress.dk

Jan Nielsen
skoleleder, Arden Skole,
Mariagerfjord Kommune

Per Udesen
Centerchef for dagtilbud
og skole, Furesø Kommune

Sanne Thorn Jensen
Skolebestyrelsesformand,
Skovbrynet Skole i Gladsaxe
Kommune

Redaktion:

SKOLEBESTYRELSEN

Kommuneforlaget A/S

Weidekampsgade 10

2300 København S

post@kommuneforlaget.dk

www.kommuneforlaget.dk

Ekspedition og kundeservice
Kommuneforlaget A/S

Telefon 3311 3800

post@kommuneforlaget.dk

www.kommuneforlaget.dk

Artikler i **SKOLEBESTYRELSEN** kan
citeres mod kildeangivelse, jvf. op-
havsretslovens bestemmelser om
citattretten.

Hvis intet andet fremgår, er artik-
lerne skrevet af journalist Annette
Wiborg.

Tryk: InPrint A/S

Produktion: Kommuneforlaget A/S

Kommuneforlaget

VI SKAL LØFTE OS HØJERE OP

HOLD FOKUS PÅ SKOLEUDVIKLING FREM FOR SAGSBEHANDLING, RÅDER LANDS- FORMANDEN FOR SKOLE OG FORÆLDRE

Alt skal handle om, hvordan vi får flere børn til at lære mere. Det er et mål, som vi hele tiden skal have for øje i det arbejde, vi laver i skolebestyrelserne!

Sådan lyder det fra formanden for Skole og Forældre, Mette With Hagensen, da vi spørger, hvad hun ser som skolebestyrelsernes vigtigste rolle i implementeringen af skolereformen.

– Det vigtigste for os nu er at få kigget på de principper, vi har, og se, hvordan de stemmer overens med det, som er målene for reformen, og hele tiden skal vi have målene for øje. Det er en længere proces, som går ud på at ændre hele måden at lave skole på, siger hun og understreger, at skolebestyrelserne er et vigtigt dialogforum for skoleudvikling:

– Det indebærer for det første, at vi skal ændre fokus fra undervisning til læring og stille hinanden spørgsmålet: *Hvordan kan vi her hos os få skabt en skole, der giver mere læring til flere børn?* I det hele taget skal vi have mere fokus

på skoleudvikling frem for sagsbehandling. Vi har lige haft travlt med at god-

kende budgetter og fagfordelingsplaner, men nu skal vi løfte os højere op og finde vores plads i den forandringsproces, som reformen er.

VI SKAL HJÆLPE HINANDEN

Bliver det mere krævende at være medlem af en skolebestyrelse?

– Det bliver i hvert fald en anden opgave. Derfor er det også dejligt, at der i reformen er afsat 12,3 mio. kr. til et kompetenceløft af skolebestyrelserne. Allerede nu oplever vi, at hovedparten af vores skolebestyrelsesmedlemmer ikke føler sig klædt på til opgaven. Det bliver ikke nemmere fremover med de opgaver, der ligger.

Landsforeningen Skole og Forældre har fået midler til kompetenceudvikling af alle landets skolebestyrelser, og den vil foregå gennem digitale platforme, læringsmoduler og interaktive kurser, ligesom rådgivningsenheden bliver udvidet, fortæller Mette With Hagensen.

– I og med, at loven ikke er vedtaget endnu, og de første lovforslag foreløbig er i høring, forestår der meget arbejde fra både Folketing og kommuner, før reformen formelt er klar til at blive rullet ud. Der er stadig mange løse ender,

"MIT HÅB ER, AT MAN GØR MIN FRYGT TIL SKAMME OG VIRKELIG MENER DET, NÅR MAN SIGER, AT FORÆLDRE ER EN VIGTIG RESSOURCE OG DERFOR INDDRAGER OS ENDNU MERE"

FOTO: COLOURBOX

så man kan sige, at vi lægger vejen, mens vi går på den. Vi ved ingenting, og vi har aldrig prøvet det før! Det gør, at vi skal hjælpe hinanden, så godt vi kan. For der er tale om at lave en kulturændring, som vi ikke er 100 pct. klar til, men som kommer hen ad vejen.

DEN LOKALE TØMRERMESTER

Som noget nyt skal skolebestyrelserne udarbejde principper for forældreansvar, hvordan vil du anbefale dem at tage fat på den opgave?

– Tanken er, at forældre skal involvere sig og engagere sig mere i skolen, så i princippet skal det handle om, hvordan vi får inddraget forældrene i forhold til deres eget barn, klassen og skolen som helhed. Men jeg er ked af formuleringen "forældreansvar", for det skal være et samarbejde, hvor skolen tager ansvar for læringsdelen, mens vi som forældre sætter perspektiv på det, der foregår i skolen, og bidrager med det, vi kan. Vi kan også inddrages som ekstra personer i den understøttende undervisning, hvis vi har nogle særlige kompetencer. Fra forskningen ved vi jo, at det, at forældre støtter op om skolen, bidrager positivt til børns udbytte af undervisningen. Den viden skal vi have bragt ud, så vi lever op til formåls-

paragraffen om, at skolen i samarbejde med forældrene skal danne og uddanne børnene.

Man kan fx fint forestille sig, at det nye fag, håndværk og design, kunne blive mere interessant, hvis den lokale tømrermester og far til Viktor i 7. a kommer og viser, hvordan man bygger et hus, mener Mette With Hagensen:

– For det er jo ikke kun medlemmerne af skolebestyrelserne, men alle forældre på skolen og netværket i lokalområdet, der kan inddrages. Det kan være svært at få organiseret, fordi det er så personafhængigt. Men det er vigtigt at få det formuleret i et princip, så vi kan arbejde mere systematisk med det. Igen skal vi huske, at tanken er, at det skal styrke undervisningen. Vi skal ikke gøre det, bare fordi det kan være sjovt, men fordi det giver en bedre læring.

FRYGTER EN UDVANDING

I har lavet et høringssvar vedr. ændringerne til folkeskoleloven. Er du bekymret for, at skolebestyrelserne kan miste indflydelse?

– Ja, jeg er meget bekymret for, at kommunerne vil bruge muligheden for at sætte flere afdelingsledere ind i skolebestyrelserne, så der sker en udvanding

DE TRE OVERORDNEDE MÅL MED SKOLEREFORMEN ER, AT

- udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan
- mindske betydningen af social baggrund i forhold til de faglige resultater
- styrke tilliden til og trivlsen i folkeskolen bl.a. gennem respekt for professionel viden og praksis,

af forældrenes indflydelse! Det kan godt være, de ikke skal have stemmeret, men de har taleret, og erfaringen fra skolebestyrelserne er, at vi sjældent bruger afstemninger, men taler os frem til konsensus. Derfor frygter vi, at vi kommer til at sidde i en forsamling af en masse proffe skolefolk, som kan afstemme deres indlæg før mødet på en helt anden måde end forældrene. Det er en reel frygt.

Hvad er dit håb for skolebestyrelserne i den nye skole, der tegner sig næste skoleår?

– Mit håb er, at man gør min frygt til skamme og virkelig mener det, når man siger, at forældre er en vigtig ressource og derfor inddrager os endnu mere, både i ledelserne af skolerne og i skoledagen. ■

LAD OS BLIVE UDFORDRET

SKOLEBESTYRELSEN SKAL IKKE BARE VÆRE ET BEHAGELIGT ORGAN, DER TAGER SIG AF DET NÆRE, LYDER DET FRA HOLBÆK

Udvidet timetal i indskolingen, bevægelse som en integreret del af undervisningen, samarbejde med lokale idrætsforeninger, pædagoger i den understøttende undervisning, engelsk fra 1.klasse, kompetenceudvikling til lærere og skoleledere ...

Skolerne i Holbæk Kommune er godt i gang med at implementere mange af de elementer, som den nye skolereform indeholder. I 2011 vedtog byrådet en Strategi for Fremtidens Skole i Holbæk Kommune, som handler om uddannelsesparathed, inklusion, styrket faglighed og trivsel. Målene skal nås inden 2015 ved at satse på læseindsats, undervisningsdifferentiering, læringsledelse og forældre-samarbejde. Som det hedder i forordet: "Skolernes samarbejde med forældrene er afgørende for, at strategien lykkes, da læring og fremskridt skal understøttes af lærere og forældre i fællesskab".

Samtidig er der indført en ny skolestruktur, hvor kommunens 21 skoler er blevet til 8 – meget store – skoler. Det er sket for at styrke fagligheden og indfri målet om, at lærere primært skal undervise i deres linjefag.

BÅDE STORT OG HELT SMÅT

Vi tog til Holbæk for at høre, hvordan de har arbejdet med skoleudviklingen, og mødte skolechef Marianne Stentebjerg, skoleleder Anders Bo Hansen og skolebestyrelsesformand, Kurt Næsted fra Elverdamsskolen.

Efter det sidste par år med fremtidens skole og ny skolestruktur oplever skolebestyrelsesformanden, at "raketten er løftet":

– Der er fundet økonomiske ressourcer til at få styrket ledelsen og administrationen, sende lærerne på kursus og udvikle IT og nye læringsmetoder. Jeg synes, jeg oplever en parathed, både blandt ledere, lærere og pædagoger til at gå videre med den nye reform. Mine overvejelser går på, hvad det er for en rolle, skolebestyrelserne skal have? Det er jo op til os hver især, hvor godt vi løser opgaven, alt efter hvem vi er, hvilken leder, vi har, og hvor gode vi er til at gøre brug af det materiale, vi får.

– Jeg tror, vores position i hovedet på mange skoleledere er, at skolebestyrelsen er et behageligt organ, der medvirker til at løse de gode, nære ting omkring skolen. Men når det gælder skolereform og ny skolestruktur, er det ikke nok. Det er en rejse, som kræver, at vi bevæger os op på et andet abstraktionsniveau. Vi skal være parate til at svare både på stort og helt

småt, og vi skal have løftet dialogen op på et niveau, hvor vi taler om principper og hensigter. Og dér kan jeg være lidt bekymret for, at mange skoleledere blot giver en orientering og går hjem fra møderne uden at føle sig udfordrede. Det bliver skolebestyrelsesmedlemmerne så heller ikke.

DET LOKALE SÆRPRÆG

På Elverdamsskolen har skolebestyrelsen og ledelsen besluttet at sikre, at de fire afdelinger i Stestrup, Tølløse, Store Merløse og Ugerløse beholder deres autonomi og særpræg, og alle afdelinger er repræsenterede i skolebestyrelsen:

– Vi ønsker at bevare det gode i skolekulturen og traditionerne, samtidig med at vi prøver at finde frem til en fælles skoleidentitet. Det er en fortælling, som vi gerne vil have forældrene til at støtte op om og videregive til deres børn, siger Kurt Næsted og Anders Bo Hansen.

Da skolebestyrelsen skulle udarbejde den nye udviklingsplan, blev der nedsat nogle ad hoc grupper, som skulle finde frem til, hvilke områder de var mest optagede af. Herefter kunne skolelederen gå tilbage til medarbejderne og fortælle, hvad bestyrelsen var nået frem til.

Anders Bo Hansen:

– Selvom skolebestyrelsesarbejdet kun foregår på møderne, er vi nødt til at

arbejde mere i dybden med tingene, hvis det skal have værdi. Forældrene skal være skarpere på, hvad det er for en udvikling, de gerne ser skolen bevæge sig i retning af. Og det er her, skolebestyrelsen skal involveres. Ellers ender det i en middelmådighed, hvor jeg som skoleleder sidder og styrer hele biksen.

Det inkluderende forældresamarbejde er et af udviklingsområderne på Elverdamskolen.

– Det er hér, forældrene kan spille en vigtig rolle i forhold til at få ting til at ske. Det gælder alt, lige fra at de er hovedansvarlige for dagsordenen ved forældremøder, til at de yder noget praktisk ved særlige arrangementer. Mange vil gerne, hvis de bliver spurgt. Det nære og tætte handler i høj grad også om at overbevise mindre ressourcestærke forældre om, at deres bidrag er lige så væsentlige som Kurts. Man kan også sige, at hvis vi ikke er gode til at inkludere forældrene, hvordan

skal vi så inkludere børnene? spørger Anders Bo Hansen.

DIALOGEN SKAL LØFTES

Netop arbejdet med indsatsområderne omkring trivsel og inkluderende forældre-netværk er noget af det, der er lykkedes, mener Kurt Næsted:

– Vi har fået defineret en ide, nogle værdier og en vision. Det er sket med oplæg fra skolebestyrelsen i en fin proces, hvor vi har samarbejdet med vores skoleleder.

– Ja, fortsætter Anders Bo Hansen. Der har været et meget tæt parløb mellem Kurt og mig, og det er første gang, jeg har oplevet at lave en proces, uden at føle mig som lokomotiv. Det handler om at blive udfordret, så man oplever at komme ud på kanten af sin erfaring. Ellers falder man af toget!

Et område, Kurt Næsted gerne så skolebestyrelserne blive udfordret på, er dialogen omkring kvalitetsrapporterne:

– I dag er det op til den enkelte skolebestyrelse sammen med skolelederen at få udmøntet mål, kultur og faglighed i forhold til skolernes profil. Her kunne jeg fx ønske, at vi som skolebestyrelser blev budt op på rådhuset for at fremlægge, hvordan skolen performer på nøgletal, som handler om faglighed, trivsel, økono-

mi mm. Et drømmescenarie ville for mig være, at vi blev klædt på til at løse dén opgave, så vi kunne understøtte skolens profil og de mål, der ligger.

DIREKTE KONTAKT

Det er skolechef Marianne Stentebjerg positiv over for:

– Vi har jo lavet en helt ny model for kvalitetsrapporten i år og har udviklet en pendant til reformen, hvor vi går fra det almindelige koncept til, at den er et dialogværktøj. Her kan I komme ind som bestyrelser, siger hun.

– Vi har meget fokus på skolebestyrelserne og mener, det er vigtigt, at vi tager dem alvorligt. Ikke alle er lige kompetente, men det må vi så prøve at gøre dem. Og det ansvar ligger i et samarbejde mellem skolelederne og mig. Jeg har det mål, at hver gang jeg skal håndtere en presserende situation på en skole – det kan være en afskedigelsessag, et krænket barn eller fx omkring forårets lockout – skal det afstemmes med skoleledelsen og skolebestyrelsen. I situationer, hvor der er noget kontroversielt på spil, er det vitalt for mig at give direkte besked til skolebestyrelserne, så I ved det, før forældregruppen. Det er jo jer, der skal stå på taburetten, og det kræver, at I hurtigere har en større indsigt, slutter hun. ■

ELVERDAMSSKOLEN er en af Holbæks 8 skoler med 4 afdelinger i Stestrup, Tølløse, Ugerløse og St. Merløse og 937 elever fra 0.-10.klasse. tlf. 7236 6387. <http://elverdamskolen.skoleporten.dk/>

FOTO: VIA UNIVERSITY COLLEGE / ARKIV

LUG UD I MÅLENE

BYD IND MED DET, I HVER ISÆR KAN, OG FOKUSER PÅ DE MÅL, DER ER RELEVANTE FOR NETOP JERES SKOLE, SIGER FORSKNINGSCHEFEN

På VIA University College i Aarhus sidder forskningschef Andreas Rasch-Christensen og har travlt. Han er fagligt ansvarlig for en Mastergruppe, der arbejder med en forenkling af Fælles Mål, som skal være klar til sommeren 2014, og tager ofte ud og holder oplæg for skolebestyrelserne.

Hvordan ser skolen ud efter næste skoleår?

– Det er i hvert fald en skole, hvor flere professionelle skal samarbejde om at skabe en mere helhedsorienteret skole, end vi kender. Ser vi bort fra de udfordringer, der er forbundet med følgerne af forårets lærerlockout, tegner der sig et billede af, at vi får et mere sammenhængende læringsperspektiv for børn og unge fra 0-24 år. Det betyder, at skolerne skal arbejde med overgange og kvalificeringer i et tættere samarbejde med dagtilbud og ungdomsuddannelser, så alle kommer videre i uddannelsessystemet. Men det er elevernes faglige og sociale læring, der skal være i centrum.

Skolereformen sætter nogle nye rammer for skolen, hvor den enkelte skole

får en større grad af frihed til at udfylde dem i forhold til skolens målsætninger, elevsammensætning, forældregruppe og samarbejdspartnere.

– Nu får skoleledelserne større mulighed for at organisere det på en måde, der gavner lige netop deres skole, uden at de er bundet op på bestemte arbejdstidsregler. Sammen med lærer- og pædagogpersonalet vil de have mulighed for at fokusere på lige præcis de udfordringer, der er centrale for deres skole. Fx som i Aarhus eller København, hvor der er skoler, der har valgt at prioritere arbejdet med elevernes sproglige kompetencer, som de næste 2-3 år vil være et mål, som gennemsyrrer alle aktiviteter på skolen.

VÆRDIREGELSÆTTET

Med reformen skal målene i højere grad relateres til, hvad eleverne skal kunne:

– Skolebestyrelserne skal være med til at sikre, at skolen har mål, der har fokus på elevernes læring, og at det er noget, man arbejder sammen om i bestemte perioder. Men der skal luges ud i dem, siger Andreas Rasch-Christensen, der fortæller

om skoler, der har op til 250 forskellige mål og strategier:

– Mange af dem vedrører ikke elevernes læring men går fx på forhold som, at lærerne og pædagogerne skal blive bedre til at samarbejde. Men hvad samarbejdet

skal resultere i, hvorfor, og hvilken betydning det skal have for elevernes læring, fremgår ikke.

Også skolernes værdiregelsæt har brug for en præcisering:

– Ofte er de meget sympatiske og gode og

påpeger fx, at skolen skal understøtte elevernes faglighed og trivsel. Det kan ingen være uenige i. Problemet er, at de ofte handler om alting på én gang, og det gør dem umulige at bruge. Hvis man virkelig skal udfordre værdiregelsættene, må man spørge: *Hvordan kan vi på vores skole være med til at understøtte nogle bestemte værdier og vælge nogle omdrejningspunkter for elevernes læring, som skolen skal fokusere på i en vis periode?*

SKOLEN SOM ET HELE

Spørgsmålet er, om skolebestyrelserne er klar til den rolle, siger Andreas Rasch-Christensen:

"SPØRGSMÅLET FOR SKOLEBESTYRELSENE MÅ VÆRE, HVORDAN DE BEDST KAN UNDERSTØTTE OPGAVER MED DE RESSOURCER, DE HAR"

KORT NYT

SKOLENS BROGEDE HISTORIE

"Skolereformen er den største skolepolitiske forandring i mange, mange år", sagde børne- og undervisningsminister Christine Antorini på årets Sorø-møde i august.

Men der er før sket store forandringer med skolen. Det vidner et nyt storværk om, "*Dansk Skolehistorie – Hverdag, vilkår og visioner gennem 500 år*" – et pragtværk i fem bind, hvoraf de to første er udkommet og de næste tre udkommer i løbet af 2014. Til den tid vil skolens historie tilbage fra 1400-tallet og helt op til den nye skolereform træder i kraft i 2014 kunne læses som en sammenhængende, illustreret kulturhistorisk rejse gennem 5-600 år.

"Da læreren holdt skole" er titlen på 1. bind, skrevet af historikerne Charlotte Appel og Morten Fink-Jensen. Vi starter i 1400-tallets Odense, hvor skolegang var første trin på vejen til et kirkeligt embede, og gennem de 448 tæt illustrerede sider dykker vi ned i de første skolelove, som var et forsøg fra kong Chr.2. på at regulere latinundervisningen og afskaffe ferlen, så børnene ikke længere blev slået "så umådeligt". Vi hører om børnesyn og pædagogik i 1500-tallet, om skolegangen på landet i 1600-tallet, hvor de heldigste børn kom i skole hos præsten eller bonden, om storbyens skoler for de fattige og udstødte, og om hvordan præsterne førte tilsyn med de mange skoleholdere i 1700-tallet. Hele tiden med udgangspunkt i personlige historier og det brogede hverdagsliv i by og på land. 2. bind af værket, "Da skolen tog form", handler om tiden fra 1780-1850, da skolen blev en integreret del af børns liv.

– Værket skal give baggrundsviden og inspiration til de mange mennesker, der til daglig er med til at forvalte og forme vore skoler: lærere, forældre, administratorer og politikere, lød det ved projektets start. Nu er det her.

"*Dansk Skolehistorie – hverdag, vilkår og visioner gennem 500 år*", red. af lektor dr. phil. Charlotte Appel og professor, dr. phil. Ning de Coninck-Smith. 5 bind, rigt ill., Aarhus Universitetsforlag med støtte fra Carlsbergfondet i samarbejde med Institut for Uddannelse og Pædagogik, DPU. ■

– Man skal kunne arbejde sammen om de færre mål, så de rent faktisk kan lykkes. Det kan fx betyde, at skolen i de næste to år ikke har fokus på mobning, hvis det ikke er det store problem nu og her. Til gengæld er der måske behov for at få kvalificeret de nye daglige bevægelsestimer, som får fuld skrue.

Det er vigtigt at udnytte det nye ledesrum til at sætte nogle rammer for skolens udvikling. Det giver skolebestyrelserne nye muligheder:

– Det lyder måske banalt, men det er afgørende, at skolebestyrelserne går ind og repræsenterer skolen som en hel organisation og ikke bare bestemte elever eller klasser. At de tænker skolen som et hele, der arbejder med fælles målsætninger.

– Vi står jo over for at ville forandre skolen nærmest fra den ene dag til den anden. Spørgsmålet for skolebestyrelserne må være, hvordan de bedst kan understøtte opgaven med de ressourcer, de har. Det kræver ydmyghed og ikke nødvendigvis, at bestyrelsesmedlemmer kommer på kursus, men at de hver især byder ind med det, de kan, fra deres professionelle og daglige tilværelse, slutter Andreas Rasch-Christensen. ■

Ill. Fra "Da læreren holdt skole". Børnene er ved at lære alfabetet. Maleri af Frantz Cleyn ca. 1620, Kronborg.

SYNSPUNKT

AF PER UDESEN,
CENTERCHEF FOR DAGTILBUD OG SKOLE,
FURESØ KOMMUNE, OG MEDLEM AF
SKOLEBESTYRELSENS REDAKTION

EN ORDENTLIG MUNDFULD

En ny folkeskolereform og nye arbejdsforhold for lærere og pædagoger bliver en ordentlig mundfuld for alle i og omkring vore folkeskoler i de kommende år. Og – for at blive på den kulinariske bane – så skal reformen gøres spiselig. Både på kommunalt plan og på den enkelte skole skal vi nøje vurdere, hvordan vi får sammensat menuen. Og vi skal nøje vurdere, hvordan vi får sat "retterne" over og serveret dem.

Men udgangspunktet kan nogle steder være vanskeligt.

Professor Niels Egelund nævnte på et seminar, at de opgaver, vi står overfor i folkeskolen med reform af indhold, mål, organisering og ændrede arbejdsopgaver og arbejdsforhold for medarbejdere, ledelse og bestyrelse, er den største ændring af folkeskolen, siden den blev etableret i 1814. En gigantisk fødselsdagsgave, vi skal give hinanden og – ikke mindst – de nuværende og kommende elever den 1. august 2014.

En smule malurt i bægeret i forbindelse med reformudkastet var den nedladende retorik i forhold til lærerne ved forårets lockout. Konflikten emne var velvalgt, men retorikken var unødvendig. Vi bliver ikke bedre ledere/ledelser af at tale vore medarbejdere ned.

Så vi kan forvente en vis usikkerhed fra vore medarbejdere over for mål og midler. Det er noget, vi skal medtænke i den kommende proces.

VI HAR IKKE LEVERET

En del af baggrunden for reformen er, at vi ikke har leveret tilstrækkeligt gode resultater i vor folkeskole. Vore elever burde have bedre faglige forudsætninger, når de forlod vore folkeskoler. Vore elever har ikke nået det ønskede niveau, og vi har ikke kunnet løse opgaven med at bryde den negative sociale arv.

Folkeskolereformen er en kærkommen gave til at nytænke vort læringssyn og samtidig skabe nye organiseringer i og omkring undervisningen.

Reformen sætter læring på dagsordenen – og ikke mindst sætter reformen fokus på, at det nutidige faglige niveau i 9. klasse fremover skal kunne leveres i 8.klasse. Der skal med andre ord skabes bedre resultater, så fremtidens elever har et bedre fagligt udgangspunkt og står bedre rustede ved valg af ungdomsuddannelse.

EKSTERNE MEDLEMMER

Også skolebestyrelserne udfordres i forbindelse med reformen, ikke mindst med

en anden sammensætning, hvor flere ledere kan deltage i bestyrelsens møder. Men byrådet kan også beslutte at tilføre eksterne medlemmer fra erhvervsliv og frivillige organisationer til bestyrelserne.

Der er mange udfordringer for de nye skolebestyrelser. Den største bliver at sikre, at det nye fokus på læring hele tiden er rettet ind mod at skabe bedre resultater.

Vi skal have skabt en viden om:

- Hvad der virker,
- Hvad der giver bedre resultater

HVAD ER VIGTIGST

Vi skal sikre, at alle de nye aktører i og omkring folkeskolen kan levere i forhold til denne overordnede målsætning. Og vi skal i bestyrelserne ikke mindst sikre, at vore skoleledelser og medarbejdere har dette for øje, og at de har vilkårene til det.

De nye skolebestyrelser skal derfor sætte de strategiske mål og opstille en tidsplan, hvor det nøje er vurderet og prioriteret, hvad der er vigtigst. Samtidig skal skolebestyrelsen gennem principopstilling sikre, at skolens interne logistik kan hænge sammen med eleverne i centrum.

Der findes ikke kun enkle løsninger på fremtidens udfordringer.

Velkommen i arbejdstøjet. ■

NÆSTE NUMMER

TEMA I NÆSTE NUMMER ER FRA UNDERVISNING TIL LÆRING

SKOLEBESTYRELSEN 1/14 UDKOMMER 3. FEBRUAR